

MAGISTRÁT MĚSTA OLOMOUCE

ODBOR PAMÁTKOVÉ PÉČE

Hynaisova 34/10, 779 00 Olomouc

Spisový znak – 411.1, skartační znak/skart. lhůta – A/10

Č. j. SMOL/060731/2019/OPP/KO

V Olomouci 7.3.2019

Spisová značka: S-SMOL/025624/2019/OPP

Uvádějte vždy v korespondenci

Oprávněná úřední osoba pro vyřízení : Ing. Petr Koluch, Ph.D., dveře č. 1.22

Telefon : 588 488 133

E-mail : petr.koluch@olomouc.eu

Oprávněná úřední osoba pro podepisování : Mgr. Vlasta Kauerová

Rozhodnutí

Dne 28.1.2019 obdržel Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče žádost o vydání rozhodnutí, podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o státní památkové péči"), ve věci restaurování kamenných prvků - dvou portálů objektu tzv. ALBÍNKY, č. p. 154, Purkrabská ulice č. o. 4, st. parcela 572, k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc, zapsané nemovité kulturní památky rejstříkové číslo 13712/8-3709 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky.

Tímto bylo zahájeno správní řízení, jehož účastníkem je vlastník objektu, Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 511/8, 77900 Olomouc, (IČ 61989592), zastoupen na základě plné moci ze dne 26.1.2015 Atelierem Polách & Bravenec s.r.o., Mahlerova 240/15, 77900 Olomouc, IČ 25870092, (dále jen "zástupce účastníka řízení").

Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče vydává, podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči, jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče, podle ustanovení § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "správní řád"), následující

rozhodnutí:

Restaurování kamenných prvků - dvou portálů objektu tzv. ALBÍNKY, č. p. 154, Purkrabská ulice č. o. 4, st. parcela 572, k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc, zapsané nemovité kulturní památky rejstříkové číslo 13712/8-3709 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky, jenž se nachází na území Městské památkové rezervace Olomouc (dále jen "MPR"), prohlášené dne 21.12.1987 výnosem Ministerstva kultury ČSR, č.j. 16.417/87-VI/1, podle předložené žádosti a restaurátorského záměru: „Kamenné prvky budovy - PORTÁLY pískovec K1-1400/2450/150 K-2 1180/2020/150“, který 18.1.2019 vypracoval Alan Doupal, kamenosochař - restaurátor, Světlav 96, 78501 Šternberk,

je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné za těchto podmínek:

1. Na vnější straně kamenného ostění v 2. NP nebude obnovena vrstva omítky, ostění bude pohledově prezentováno jako celek, i s vnitřní a zadní stranou.
2. Práh ostění bude zajištěn proti zatékání a stání vody vhodným řešením (dotmelením spádu v umělém kameni nebo oplechováním olovem).
3. Kovové nýtované dveře budou opraveny a vráceny na původní, antikorozně upravené, kování. Dveře budou ponechány funkční, kotvené napevno k fasádě objektu.
4. Partie doplněné v umělém kameni budou strukturovou, barevností a kamenickým opracováním připodobněny okolní autentické hmotě. Drobnější mechanická poškození, včetně setřené profilace prahu ostění v 2. NP, budou ponechány, plošná degradace kamene bude zajištěna zpevněním a nebude doplňována. Restaurování bude provedeno tak, že památka bude po ukončení zásahu působit po vizuální stránce uceleně, s přiznáním stop stáří.

5. Po skončení prací bude zpracována Závěrečná restaurátorská zpráva (zpracovaná podle ust. § 10, odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči), která bude do 60 dnů po ukončení restaurování odevzdána v jednom paré Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Olomouci (dále jen "NPÚ") k archivaci.

Odůvodnění

Objekt č. p. 154 v Purkrabské ulici č. o. 4 na st. parcele č. 572 v k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc je zapsaná nemovitá kulturní památka rejstříkové číslo 13712/8-3709 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky, jenž se nachází na území MPR, a která byla prohlášena výnosem Ministerstva kultury ČSR dne 21.12.1987 pod č.j. 16.417/87-VI/1; je evidována pod identifikačním číslem 1987701 a rejstříkovým číslem 1031. Na tomto území jsou uplatňovány památkové zájmy.

Popis památky a jejího současného stavu:

Přízemní dvorní hospodářská budova se štítovým rizalitem byla postavena na starších základech pravděpodobně v první polovině 19. století. Na základě předchozích stanovisek státní památkové péče byla během února 2019 zahájena z části demolice, tj. zčásti rozebírání celé budovy s cílem opětovné rekonstrukce s drobnými dispozičními změnami. Restaurátorský zásah se týká dvou kusů kamenných ostění, která budou v souladu s povolenými pracemi demontována. V plánové dokumentaci značené ostění K1 se nachází ve venkovní přízemní zdi a v minulosti zprostředkovávalo vstup na jednoduché dřevěné schodiště do půdního prostoru. Ostění je druhotně opatřeno nevhodným kovovým rámem pro zavěšení dveří jiného rozměru. Rovněž druhotně byla do levé stojiny kvůli manipulaci s klikou provedena rozměrná kapsa. Ostění je opracováno mechanicky, z jemnozrného, patrně maletínského pískovce, zamýšleno jako ryze utilitární, s falcem pro dveře, bez další profilace. Podle vizuálního ohledání (13.2.2019) je povrch kamene opatřen minimálně dvěma vápennými nátěry v šedém a lomeném bílém odstínu. S ohledem na postupující práce a zavalení spodní partie portálu stavební sutí nebylo možno posoudit podobu a stav dolní části stojin a prahu, včetně míry jejich zasolení. Kamenné ostění K2 se nachází v druhém nadzemním podlaží rizalitu a rámovalo původně shozové dveře s kovovou nýtovanou výplní, k 13.2.2019 demontované. Jako v předchozím případě je ostění opracováno mechanicky, z jemnozrného, patrně maletínského pískovce, zamýšleno jako ryze utilitární, s falcem pro dveře, bez další profilace. Portál byl osazen tak, aby po přetažení omítkou lícovala jeho plocha s okolní. Povrch kamene je až po falc přetažen původní omítkou včetně nátěru v okrové barvě. Vnitřní strana a podhled překlad jsou bez nátěru, znečištěné běžným provozem. Levá stojina nese dva otvory po původním kování, v horním zůstaly zbytky po olověném zalití. Pravá stojina nesla očko kování. Tam, kde byl kámen chráněn omítkou, je v dobrém stavu, znaky degradace a práškovatění nese pískovec poblíž otvorů pro kování. Práh portálu je dlouhodobým používáním shozových dveří mechanicky notně opotřebován, až do úplné ztráty hran, což však nepředstavuje jeho funkční a estetické oslabení. Kovové dvevní panty ani původní dvevní výplň k 13. 2. 2019 nebyly na místě.

K žádosti, podané dne 28.1.2019, shromáždil správní orgán následující podklady: restaurátorský záměr: „Kamenné prvky budovy - PORTÁLY pískovec K1-1400/2450/150 K-2 1180/2020/150“, který 18.1.2019 vypracoval Alan Doupal, kamenosochař - restaurátor, Světlav 96, 78501 Šternberk, písemné vyjádření NPÚ, č.j. NPÚ-391/8033/2019 ze dne 18.2.2019, které vypracovala Mgr. Martina Mertová a stanovisko zástupce účastníka řízení k písemnému vyjádření NPÚ ze dne 27.2.2019.

Popis navržených prací:

Restaurátor navrhuje demontáž kamenných prvků a ve shodě s restaurátorským záměrem jejich dočasné deponování v restaurátorském atelieru a po restaurování osazení na původní místa. Restaurátor navrhuje kámen řádně citlivě mechanicky zbavit hrubých nežádoucích vrstev. Pomocí čističe SI kámen vyčistit s podporou mírně tlakové vody. Pro odsolení prvků navrhuje použít buničitý zábal smáčený destilovanou vodou. Po technologické pauze bude provedena konsolidace organokřemičitany. Poškozené a chybějící partie budou doplněny směsí umělého kamene v potřebné barevnosti a granulaci křemičitých zrn. Kovové prvky budou vyjmuty, očištěny, opatřeny ochranným nátěrem černé grafitové barvy. Po ošetření se panty a petlice osadí pevně do kamene, fixace bude provedena olověnou zálivkou. Vzhledem k venkovnímu umístění portálů restaurátor navrhuje konzervování povrchu portálů. Součástí restaurátorského záměru je jedna fotografie malého formátu a rozpis navrhovaných, v restaurátorské praxi obvyklých chemických prostředků.

Ve smyslu ust. § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči bylo ve věci vydáno písemné vyjádření NPÚ, č.j. NPÚ-391/8033/2019, kde je uvedeno, cituje se: „*Realizací navrhovaných prací nebudou negativně dotčeny zájmy státní památkové péče za předpokladu, že budou dodrženy následující podmínky* (správní orgán podmínky pro přehlednost očísloval; původně byly uvedeny jen s odrážkami):

1. *Na vnější straně kamenného ostění v 2. NP nebude obnovena vrstva omítky a nátěru v případě, že ostění bude pohledově prezentováno jako celek, i s vnitřní a zadní stranou.*
2. *Práh ostění bude zajištěn proti zatékání a stání vody vhodným řešením (dotmelením spádu v umělém kameni nebo oplechováním olovem).*
3. *Kovové nýtované dveře budou opraveny a vráceny na původní, antikorozně upravené, kování. Dle režimu interiéru podkroví budou ponechány funkční, tj. zavíratelné, nebo otevřené, kotvené napevno k fasádě objektu.*
4. *Partie doplněné v umělém kameni budou strukturou, barevností a kamenickým opracováním připodobněny okolní autentické hmotě. Drobnější mechanická poškození, včetně setřené profilace prahu ostění v 2. NP, budou ponechány, plošná degradace kamene bude zajištěna zpevněním a nebude doplňována. Restaurování bude provedeno tak, že památka bude po ukončení zásahu působit po vizuální stránce uceleně, s přiznáním stop stáří.*
5. *Restaurátorské práce budou provedeny restaurátorem s příslušným povolením MK ČR, specialistou pro restaurování nepolychromovaných uměleckořemeslných děl z kamene.*

V souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu byl zástupce účastníka řízení seznámen s předmětným písemným vyjádřením NPÚ, č.j. NPÚ-391/8033/2019, a byla mu dána možnost se k danému podkladu vyjádřit.

Dne 27.2.2019 obdržel správní orgán stanovisko zástupce účastníka řízení k navrženým pěti podmínkám uvedeným v písemném vyjádření NPÚ. Ve stanovisku zástupce účastníka řízení souhlasí se všemi pěti navrženými podmínkami v písemném vyjádření NPÚ.

Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče se při posuzování žádosti a předložené projektové dokumentace, zabýval celým písemným vyjádřením NPÚ, přičemž správní orgán státní památkové péče dovodil následující:

První podmínku stanovil správní orgán do výroku rozhodnutí, ale sousloví: „*v případě, že*“ správní orgán po telefonické konzultaci s Mgr. Martinou Mertovou, odbornou pracovnící NPÚ ze dne 7.3.2019, nezahrnul do výroku rozhodnutí, protože výrok rozhodnutí musí být jasný, srozumitelný, přesný a určitý, a pouze tato část rozhodnutí je závazná, schopná nabýt právní moci a být vykonatelná a vymahatelná.

Druhou podmínku stanovil správní orgán do výroku rozhodnutí, neboť v předkládaném restaurátorském záměru a projektové dokumentaci, k níž se vyjadřovala předchozí stanoviska orgánů památkové péče, chybí konkrétní řešení této otázky. Původně byly spodní partie ostění chráněny kovovými dveřmi před povětrnostními podmínkami. Nově navrhovaný stav odkrývá práh a vystavuje ho trvale vodní zátěži. Olovo jako variantní řešení je navrženo oproti klasickému oplechování s ohledem na notné historické opotřebení kamenného povrchu.

Třetí podmínku stanovil správní orgán v upraveném znění též do výroku rozhodnutí. Nově pak bude znít podmínka takto, cituje se: „*Kovové nýtované dveře budou opraveny a vráceny na původní, antikorozně upravené, kování. Dveře budou ponechány funkční, kotvené napevno k fasádě objektu.*“ Touto úpravou nedojde ke změně funkčnosti podmínky, a i v tomto případě platí, že výrok rozhodnutí musí být jasný, srozumitelný, přesný a určitý, a pouze tato část rozhodnutí je závazná, schopná nabýt právní moci a být vykonatelná a vymahatelná.

Čtvrtou podmínku stanovil správní orgán do výroku rozhodnutí, vzhledem k tomu, že restaurování architektonického díla je nejcitlivějším způsobem přístupu k památkově chráněné struktuře, který uchovává maximálně její hmotnou substanci, včetně stop stáří či fragmentárnosti dílčích struktur. Podoba objektu jako kulturně-historická hodnota před obnovou je považována za žádoucí a plnohodnotnou. Procesy obnovy se zaměřují zejména na její stabilizaci s uplatněním restaurátorské metody. Konzervační obnova akcentuje ze všech strategií nejvýrazněji zásadu šetrnosti v přístupu k veškeré hmotné substanci a nezřídka i k časem zformovaným povrchovým vrstvám a barevným

nátěrům. Cílem je maximální zachování věrohodnosti díla, ale též zachování hodnoty stáří v prezentovaném díle a atmosféry jeho vyznění vůči okolí.

Pátou, poslední podmínku, týkající se osoby restaurátora, navrženou NPÚ nestanovil správní orgán do výroku rozhodnutí, neboť je přímo upravena v § 14 odst. 8 zákona o státní památkové péči, podle kterého lze provádět obnovu kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi, pouze prostřednictvím fyzických osob na základě povolení uděleného Ministerstvem kultury ČR. Tato povinnost je dána přímo výše uvedeným ustanovením zákona o státní památkové péči a nemůže být proto obsažena ve výroku rozhodnutí.

Orgán státní památkové péče nově sám stanovil do výroku rozhodnutí podmínku, která se týká závěrečné restaurátorské zprávy, a to v souladu s ust. § 10 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči. Správní orgán stanovil do této podmínky lhůtu na zpracování, a to 60 dnů od dokončení prací.

Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče, jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče v rámci probíhajícího řízení posoudil žádost, restaurátorský záměr a všechna shromážděná stanoviska a dovodil, že realizace navrhovaných prací, bude po svém provedení při splnění podmínek uvedených ve výroku rozhodnutí v souladu se zájmy státní památkové péče.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat podle ustanovení §§ 81 až 87 správního řádu ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému úřadu Olomouckého kraje, odbor sportu, kultury a památkové péče, oddělení památkové péče, podáním učiněným u Magistrátu města Olomouce, odboru památkové péče.

Lhůta pro podání odvolání počíná běžet, podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu, den následující po dni, kdy bylo rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastížen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty.

Mgr. Vlasta Kauerová
vedoucí odboru památkové péče

Rozdělovník:

- Atelier Polách & Bravenec s.r.o., Mahlerova 240/15, 779 00 Olomouc (DS)
- spis

Na vědomí:

- Magistrát města Olomouce, odbor stavební, odd. pozem. staveb, Hynaisova 34/10, 779 00 Olomouc (interně elektronicky)
- Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Olomouci, Horní náměstí 410/25, 779 11 Olomouc (DS)